

Міністерство освіти і науки України
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра теорії і методики природничо-математичних дисциплін
початкової освіти

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної
і навчальної роботи та рекрутації
проф. Гаврилюк С. В.
Протокол № 2 від 18 жовтня 2017 р.

НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКА ПРАКТИКА

ПРОГРАМА

**нормативної навчальної дисципліни
підготовки магістрів
галузі знань 01 «Освіта»
спеціальності 013 «Початкова освіта»
освітньої програми «Початкова освіта»**

Програма науково-дослідницької практики підготовки магістрів, галузі знань 01 "Освіта", спеціальності 013 «Початкова освіта», освітньої програми "Початкова освіти" – 16 вересня 2017 р. - 10 с.

Розробники: Рославець Р.М. – доцент, кандидат педагогічних наук

Рецензент: Остапйовська Т.П. – доцент, кандидат педагогічних наук

Програма науково-дослідницької практики затверджена на засіданні на засіданні кафедри теорії і методики природничо-математичних дисциплін початкової освіти протокол № 2 від 26. 09. 2017 р.

Завідувач кафедри: _____ (доц.Остапйовська Т.П.)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією педагогічного факультету протокол № 2 від «03» жовтня 2017 р.

Голова науково-методичної комісії педагогічного факультету _____ (Антонюк В. З.)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

©Рославець Р.М., 2017р.

1. Опис навчально-дослідницької практики

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів <u>4</u>	01 "Освіта" 013 «Початкова освіта» магістр	Професійно-орієнтована
		Рік підготовки V
Загальна кількість годин – 120 год		Семестр 10
		Форма контролю: залік

2. Мета і завдання науково-дослідної практики, міждисциплінарні зв'язки.

Мета даного виду практики – поглибити і розширити професійно-педагогічні знання практикантів та озброїти їх методикою науково-педагогічної роботи з дітьми та підлітками різних категорій для науково-дослідницької роботи.

Магістерська робота виконується у вигляді науково-педагогічного дослідження. Робота містить: огляд науково-методичної літератури, авторські спостереження, результати експерименту, власні гіпотези. Робота повинна мати теоретичну та практичну частину, в якій відображається аналіз та узагальнення наукових даних та висновки.

Проведення науково-дослідницької практики повинно забезпечити подальше поглиблення та закріплення теоретичних знань, що отримані в університеті, для всебічного застосування їх у процесі практичної, наукової, дослідницької, педагогічної діяльності в закладах освіти та позашкільних закладах.

Завдання практики:

1. Провести огляд літератури, яка відповідає проблемі дослідження.
2. Здійснити вибір науково-педагогічних методів дослідження (теоретичних, емпіричних).
3. Розробити програму і методичку наукового пошуку відповідно до обраної проблеми дослідження.
4. Скласти план наукової роботи.

5. Розробити науковий апарат вступу (об'єкт, предмет, мету, завдання, наукову новизну дослідження).
6. Провести емпіричне дослідження за розробленою методикою.
7. Проаналізувати та описати результати емпіричного дослідження.
8. Здійснити кваліметричний обробіток результатів.
9. Зробити висновки відносно поставлених завдань дипломної роботи.
10. Провести літературно-графічне оформлення роботи.

Науково-дослідницька практика передбачає:

- Ознайомлення студентів безпосередньо в ході навчального процесу з основними формами та методами проведення практичної та дослідницької роботи педагогічного спрямування, з передовим науково-педагогічним досвідом та забезпечення практичного опанування ними.
- Набуття професійних якостей майбутнього педагога-практика і дослідника, що відповідають вимогам сучасного суспільства, а також якостей зрілої особистості та особистісних якостей фахівця.
- Виховання у студентів творчого підходу до наукової роботи, формування потреби в самоосвіті, підвищення своєї педагогічної майстерності.
- Відпрацювати вміння та навички практичної та дослідницької роботи профільної спеціалізації.

Знання і уміння студента під час проходження практики:

Студенти повинні **знати**:

- державні і нормативні документи, що регламентують розвиток соціально-педагогічної діяльності в Україні;
- філософські і теоретичні основи вищої педагогіки, педагогічних парадигм, ідей, понять;
- методології та методи науково-педагогічних досліджень, соціально-педагогічної кваліметрії.

вміти:

- аналізувати та систематизувати наукову літературу з проблеми дослідження;
- складати програму емпіричного дослідження;
- підбирати адекватні методи соціально-педагогічного дослідження;
- вивчати наукову проблему на основі соціологічних та соціально-педагогічних досліджень;
- обробляти отримані результати з допомогою методів математичної статистики та аналізувати їх;
- формулювати висновки з проблеми дослідження.

3. Зміст практичної роботи студентів

Специфіка написання магістерської роботи полягає у тому, що в процесі її підготовки та захисту здійснюється досягнення як науково-дослідних так і навчальних цілей. Тому під час науково-дослідницької практики студенти глибоко вивчають певні наукові проблеми, вчаться аналізувати та критично оцінювати літературу, висловлювати та аргументувати власні думки, робити правильні наукові теоретичні та практичні висновки. В процесі написання роботи студенти набувають певних навичок сучасних наукових методів дослідження та вміння здійснювати наукову роботу — творчо вирішуючи поставлені проблеми в практичній діяльності.

Зміст практики полягає у: проведенні наукового експерименту по темі дослідження; апробація результатів дослідження; підготовка роботи до захисту.

Звітом студент з науково-дослідницької практики є представлення та обговорення магістерської роботи на студентській науковій конференції та захист роботи.

Участь студентів у практиці дає змогу отримати нові знання, уміння та навички, в основному при виконанні конкретних практичних завдань.

Етапи практики

Етапи	Зміст, основні завдання, тривалість
1. Підготовчий	Настановча конференція. Студенти ознайомлюються із загальним планом практики та її основними завданнями, документацією, яку вони повинні подати до завершення практики, вимогами до її оформлення; розподіляються та закріплюються за методистами-викладачами або досвідченими вчителями у базових загальноосвітніх навчальних закладах.
2. Організаційно-пошуковий	Завдання студента: - вивчити методичний досвід та систему практичної та дослідницької роботи колективу тієї організації (закладу), яка виступає базою практики в спосіб аналітичного огляду науково-дослідницьких та практичних робіт науково-педагогічного спрямування; - засвоїти способи організації та контролю самостійної пошукової роботи; - опанувати методикою підготовки до виконання практичної та дослідницької

	<p>роботи; самостійної робота над науковою літературою, пошуку сучасних технологій в роботі педагога;</p> <ul style="list-style-type: none"> - проходження певної частини виробничої практики у якості дублера (на певній посаді), що надає можливість ознайомитись з конкретними сучасними технологіями практичної роботи педагога; - скласти бібліографічний огляд літератури з обраної проблематики.
3. Прогностичний	<ul style="list-style-type: none"> - розробити програму і методику наукового пошуку відповідно до обраної проблеми дослідження; - скласти план роботи над дослідженням; - визначити дослідницькі інтереси, узгодити їх з можливостями бази практики, сформулювати тему практичної (дослідницької) роботи; - розробка методологічного апарату для виконання роботи, що включає визначення об'єкта та предмета дослідження, форму моделювання основної проблеми, добір адекватних методів та методик дослідження, спрямованої на її розв'язання;
4. Діагностично-інструментальний	<ul style="list-style-type: none"> - ознайомлення з основними формами та методами проведення практичної та дослідницької роботи наукового спрямування, з передовим науково-педагогічним досвідом та забезпечення практичного опанування ними; - здійснити вибір науково-педагогічних методів дослідження; - провести відповідне емпіричне дослідження чи практичне впровадження відповідної науково-педагогічної розробки; - провести науковий експеримент з теми магістерського дослідження; - здійснити апробацію результатів дослідження;
5. Аналітико-систематизуючий	<ul style="list-style-type: none"> - розробити науковий апарат вступу (об'єкт, предмет, мету, завдання, наукову новизну дослідження); - проаналізувати та описати результати емпіричного дослідження;

	<ul style="list-style-type: none"> - узагальнити отримані результати та описати висновки роботи; - провести літературно - графічне оформлення роботи; - підготувати та представити звіт про проведenu роботу.
--	--

4. Критерії оцінювання професійних досягнень

Етапи роботи, які під час переддипломної практики оцінюються: організаційно-пошуковий, прогностичний, діагностично-інструментальний, аналітико-систематизуючий.

Розподіл балів, що присвоюються студентам

	Етапи роботи				сума
	Організаційно-пошуковий	Прогностичний	Діагностично-інструментальний	Аналітико-систематизуючий	
Бали	20	10	30	40	100

Шкала оцінювання		
Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка	
	для екзамену	для заліку
90 – 100	Відмінно	Зараховано
82 – 89	Дуже добре	
75 - 81	Добре	
67 -74	Задовільно	
60 - 66	Достатньо	
1 – 59	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

5. Навчально-методичне забезпечення проведення Науково-дослідницької практики

Звітна документація студентів за проходження переддипломної практики:

- індивідуальний план (журнал) проходження практики;
- щоденник обліку роботи практиканта;
- відомості про апробацію результатів дослідження, наукова стаття;
- магістерська робота підготовлена до обговорення на засіданні кафедри та захисту;

- оформлений виступ спеціаліста на студентській науковій конференції з основних проблем магістерського дослідження;
- звіт і виступ про проходження науково-дослідницької практики;
- відгук про проходження практики.

6.Зразок заповнення індивідуального плану (журналу) науково-дослідницької практики

№ п/п	Зміст і види роботи	Термін виконання	Примітка
1.	Участь у настановній конференції з питань організації і проведення практики.		
2.	Ознайомлення з діяльністю кафедр факультету: –Знайомство з керівниками, персоналом. –Вивчення документації. –Вивчення плану роботи кафедр –Вивчення навчальних планів		
3.	Практична діяльність (фахова і дослідницька): А) відвідування занять, заходів, які проводяться кафедрою; Б) участь у проведенні занять, заходів; В) участь у засіданнях методичних семінарів, круглих столів; Г) підбір і апробація методів наукового дослідження; Д) збір і опрацювання матеріалу для написання дипломної роботи		

7.Вимоги до змісту щоденника науково-дослідницької практики

1. План проведення магістерського дослідження.
2. Режим роботи кафедр, навчального закладу.
3. План роботи кафедри, функції якого виконував студент-практикант.
4. Зразки документації навчального закладу.
5. Характеристика основних напрямів роботи магістра педагогічної освіти.
6. Особливості роботи із студентами.
7. Аналіз основних методів, форм навчального-виховного процесу.
8. Характеристика і структура організацій, з якими співпрацює заклад.
9. Спостереження відвіданих занять, заходів з наступним їх аналізом.
10. Опис здійсненої допомоги при організації заходів.
11. Практичні рекомендації щодо покращення діяльності закладу.
12. Детальне представлення змісту і апробації вибраних методів дослідження та експериментування.
13. Опис проведення дослідження з вивчення предмету магістерської роботи.

8. Схема аналізу навчально-виховного процесу в навчальному закладі

1. Назва навчального закладу та характеристика його структурних підрозділів.
2. Аналіз змісту і основних напрямків діяльності.
3. Форми і методи роботи кафедр.
4. Характеристика діяльності результатів власної роботи: знання, методична майстерність, педагогічний такт, мова (дикція, темп, культура мови, образність, емоційність), контактність.
5. Характеристика основних груп студентів.
6. Проблеми навчально-виховного процесу. Ваше бачення себе в роботі установи. Власні міркування, роздуми.

9. Рекомендована література

1. Алексюк А.М. Педагогіка вищої освіти України. Історія. Теорія: Підручник. - К.: Вища школа, 1998. – 560с.
2. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи. - К.: Логос, 2003. – 221 с.
3. Вітвицька С.С. Практикум з педагогіки вищої школи: Навч. посібник за модульно-рейтинговою системою навчання для суд. магістратури. – К.: Освіта, 2005. – 396с.
4. Галагузов В.М., Євтух М.Б. Основи педагогіки та психології вищої школи в Україні. – К.: Освіта, 1995. – 241 с.
5. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології. - К.: Світ, 2010. – 147 с.
6. Козаков В.А. Самостоятельная работа студентов и её информационно-методическое обеспечение. – К.: Высшая школа, 2000. – 195 с.
7. Коротяев Б.І., Гришин Є.О., Устинко О.А. Педагогіка вищої школи. – К.: Освіта, 2010. – 271 с.
8. Марушкевич А.А. Педагогіка вищої школи. - К.: Логос, 2006. – 215 с.
9. Педагогічна майстерність: Підручник / За ред. І .А.Зязюна. - К.: Вища школа, 1997.
10. Подоляк Л.Г., Юрченко В.Г. Психологія вищої школи: Навчальний посібник для магістрантів і аспірантів. - К.: Дивосвіт, 2011. – 236 с.

11.Фокин Ю.Г. Преподавание и воспитание в высшей школе: Учебное пособие для студентов вузов. - М.: ИНФРА-М, 2012. – 287 с.

12.Чернилевский Д.В., Филатов О.К. Технология обучения в высшей школе / под ред. Д.В.Чернилевского.- М.: Высшая школа, 2006. – 212 с.